

Arco: grans noms davant la incertesa

La fira arrenca amb un clima d'optimisme contingut

Crònica

ANTONI RIBAS TUR
MADRID

La rebaixa de l'IVA de l'art que el ministeri d'Economia va anunciar el 23 de gener va deixar els galeristes amb la mel als llavis, ja que finalment només beneficià els artistes. Així i tot, les galeries que participen en la 33a edició de la fira Arco, que va arrencar ahir per als professionals i que demà obrirà al públic, treuen pit, sobretot en rebre els més de 400 directors de museus i col·leccionistes nacionals i internacionals que els visitaran. El clima d'ahir era d'optimisme contingut, de certa expectativa del que passarà fins diumenge. Carlos Duran, el director de Senda, afirmava que estaven "contents" perquè ja havien venut i perquè havia notat que hi havia més públic i més interès que l'any passat. Altres galeries catalanes, com Estrany de la Mota i ADN, deien que ahir al migdia encara era massa aviat per fer valoracions però coincidien que la perspectiva era millor que el 2013.

"És un optimisme psicològic, que ja és molt", deia Marc Domènech, que participa en la fira per primera vegada amb la seva galeria després d'haver-ho fet durant prop de 15 anys amb la Sala Oriol. "L'actitud dels col·leccionistes és diferent, però encara no hi ha fonaments per dir que la millora és real". En el seu cas cal tenir en compte, també, que juga a la divisió de les galeries que treballen amb artistes més cars que la mitjana, com Joan Miró, André Masson, Torres-García i altres creadors de les avantguardes històriques. Una de les obres més cares del

seu estand és un cap dels anys 50 de Dubuffet, a qui dedicarà una exposició aquesta primavera, que està a la venda per 450.000 euros. La recessió, deia, "ha acabat amb el mercat intern". "Aquests anys ens ha salvat fer xarxa amb altres professionals europeus i de l'Amèrica Llatina. Calen incentius fiscals per als col·leccionistes, no subvencions per a les galeries", insistia Domènech.

Aquest any la fira té un aspecte més esponjat. Nombroses galeries s'han acollit al nou programa Solo/Duo i se centren només en un o dos artistes. Aquest paisatge menys saturat permet veure que predominen la pintura i la fotografia, dos llenguatges més accessibles per a un ventall molt ampli de col·leccionistes.

El Picasso del milió d'euros

A més dels formats, molts galeristes han apostat per noms consagrats. La galeria madrilenya Alejandro Navarro presenta un bodegó cubista de Picasso del 1922 que té un preu d'1,25 milions. Elvira González exposa un mòbil de Calder que s'hi deu acostar. La novaiorquesa Edward Tyler Nahem Fine Art exposa una escultura de Jaume Plensa valorada en 220.000 euros, i la parisenca Le-long, sis terracotes d'Antoni Tàpies. La italiana Cardì també té una selecció digna de museu, amb peces de Lucio Fontana, Jannis Kounellis i Michelangelo Pistoletto.

Tot i que fa pocs dies *Retrat de George Dyer parlant* es va convertir en la pintura més cara de Francis Bacon a les subhastes, després del rècord que va fer el tríptic *Tres estudis de Lucien Freud* al novembre, la galeria que el representa, la Marlborough, no ha portat obra seva sinó que ha confiat el pes del seu estand a Manolo Millares, conegut pels caps monumentals que ha instal·lat als carrers de moltes ciutats espanyoles, i a l'hiperrealista nord-americà Richard Estes, entre altres artistes.

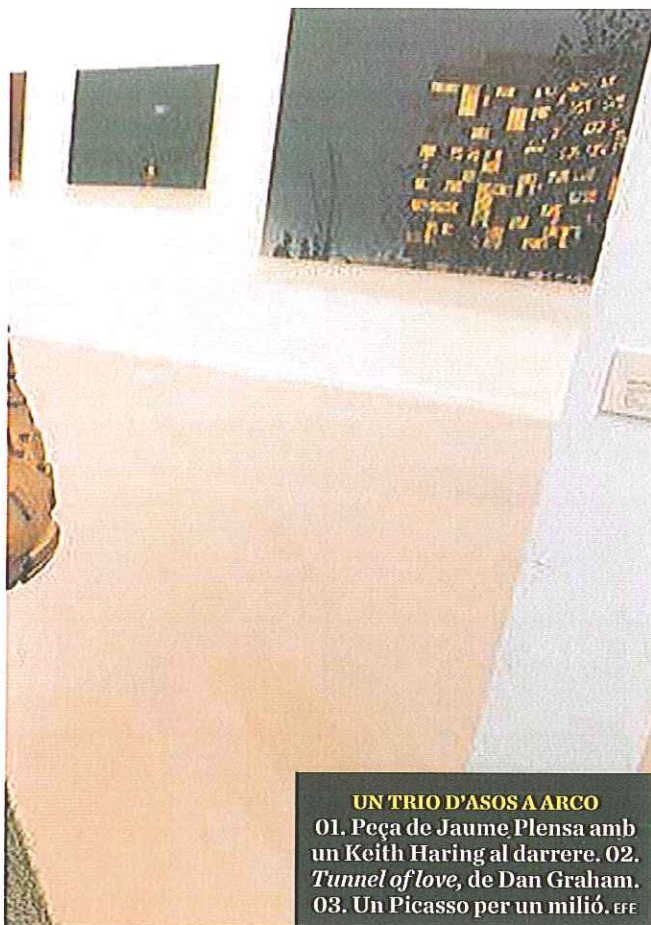
Canvi "L'actitud dels col·leccionistes és diferent", diu Marc Domènech

Malgrat les millores incipients, segueix havent-hi obres força crítiques amb l'actualitat. La més sonada va ser el *Congrés de topless* que l'artista Yann Leto va organitzar ahir a la tarda a l'estand de la galeria de Múrcia T20.

Estriptis contra les retallades

Poc abans de les cinc de la tarda, una gogó va entrar en una petita sala decorada com un club d'estriptis i es va posar ballar sensualment fins a treure's el sostenidor davant una petita multitud de curiosos. L'artista creu que les "retallades dels drets pels quals hem lluitat" ens transporten a la "vella Espanya", on aquests espec-

tacles eren més habituals. O no tan vella: el punt de partida de l'obra és el cas de l'exregidor de Palma que va ser acusat el 2008 de malversació de fons públics perquè es va descobrir que pagava el prostíbul amb la targeta de crèdit de l'Ajuntament. "És una peça molt bàsica", insistia l'artista. La galeria ADN exposa una peça que la complementa molt bé. L'artista Bruno Peinado ha recollit en un vídeo fragments de sessions del Congrés en què es pot veure com els polítics aplaudeixen a l'hemicicle després d'aprovar una llei. Critica el bucle absurd de lleis que es deroguen i s'aproven sobre el mateix tema. En aquesta edició, Miguel Ángel Sán-

UN TRIO D'ASOS A ARCO
 01. Peça de Jaume Plensa amb un Keith Haring al darrere. 02. *Tunnel of love*, de Dan Graham. 03. Un Picasso per un milió. EFE

Crítics
 Yann Leto
 compara la
 política amb
 els clubs
 d'estriptis

chez presenta dues peces menys explícites d'Eugenio Merino, l'artista que el 2012 va col·locar un ninot de Franco dins una nevera de begudes: unes màscares extretes del còmic *V de Vendetta* rebatejades com a *V de verdugo* i un mòbil com els de Calder que en lloc de tenir làmines de metall té ganivets.

La majoria de les 13 galeries de Finlàndia, el país convidat, s'ajusten a la tònica general. Amb tot, la galeria Sinne presenta una instal·lació d'Anna Rokka amb plàstics i closques d'ostres que recorda un paisatge postapocalíptic. No tot hom té la mateixa visió del que és optimista i comercial. —